

Decyzja: rozwód!

Podzielić wspólny majątek na drodze mediacji

Niezwyczajnie trudna decyzja o rozwodzie wymusza szereg działań i każe się skonfrontować z takimi instytucjami jak np. sąd. Już na samą myśl może się człowiekowi zakręcić w głowie. A prerażenie z tym związane, może skutecznie człowieka sparaliżować w sytuacji, która wymaga wielu przemyślań i minimalizujących straty, po każdej ze stron, decyzji. A przecież nie tylko o straty materialne chodzi. W tym artykule pochylimy się nad mediacją, dotyczącą podziału wspólnego majątku. Mediacja w tym zakresie pozwala małżonkom, decydującym się na rozstanie, polubownie porozumieć się w kwestii podziału majątku.

Warto z tej formy skorzystać

Mediacja w tym obszarze jest szczególnie korzystna, gdyż na każdym jej etapie w swoich rękach pozostawiamy wpływ na to, w jaki sposób ten podział się dokona. Jeżeli skierujemy sprawę do sądu, to właśnie za pośrednictwem sądu, będą wszystkie kwestie sporne regulowane, musimy zatem trzymać się dokładnie przepisów kodeksu cywilnego. To sąd rozstrzygnie, w jaki sposób majątek podzielić, ponieważ prawo polskie określa zasady prowadzenia takiego postępowania. Wówczas pozostaje nam bardzo mały wpływ na to, jaki będzie ostateczny kształt rozstrzygnięcia. Natomiast dzięki mediacji możemy tak naprawdę postanowić, wspólnie to, co nam się podoba. Każda mediacyjna sprawa w tym obszarze jest inna i to właśnie my mamy możliwość porozmawiania zupełnie swobodnie, umówienia się na pewne kwestie, a więc to my decydujemy o ostatecznym kształcie podziału wspólnego majątku.

Mediacja kosztuje o wiele mniej niż podział majątku przed sądem

Bardzo często spór o podział majątku dotyczy podziału nieruchomości. Musimy ustalić wartość nieruchomości, o której mówimy, a dodatkowo mieć pewność, że się wspólnie, co do wysokości tej kwoty zgadzamy. I że nieruchomość została prawidłowo wyceniona. Dokonując podziału majątku przed sądem, będziemy skazani na wyceny dokonane przez biegłych, którzy zostaną wyznaczeni przez sąd. Zwykle jest tak, że opinia wydana przez biegłego napotka sprzeciw u jednej ze stron. Wówczas pełnomocnik strony nieakceptującej wycenę, prosi sąd o wyznaczenie drugiego biegłego, który przygotuje swoją. To wszystko wiąże się z przedłużaniem postępowania oraz oczywiście ze sporymi kosztami.

W tym aspekcie mediacja jest „zupełnie niesformalizowana”. Ani mediator, ani strony w tym procesie uczestniczące, nie potrzebują odnosić się do jakichś konkretnych opinii biegłych. Zazwyczaj mediatorzy zachęcają, aby strony uzyskały i przyniosły na kolejne spotkanie mediacyjne, takie właśnie dwie opinie biegłych albo zwróciły się bezpośrednio do biura nieruchomości z prośbą o szacunkową wycenę. Biuro nieruchomości nie może dokonać wyceny, ale może dokonać oszacowania tej nieruchomości. W mediacji zupełnie nieformalnie możemy dokonać wyceny nieruchomości i nie jest

to obciążone dodatkowymi kosztami. Bardzo rzadko w mediacji się zdarza, aby strony nie uznały wartości rynkowych danej nieruchomości.

Kiedy najlepiej z mediacji skorzystać?

Najlepiej z takich mediacji skorzystać jeszcze przed udaniem się do sądu, czyli na etapie przedsądowym. Mediacja przedsądowa o podział majątku może się odbyć bez pełnomocników, jednak warto, aby strony posiadały swoich pełnomocników, żeby skorzystać z porady profesjonalistów, dowiedziały się o swoich prawach oraz o tym, jak dalece mogą się posunąć w ugodzie mediacyjnej. Nie muszą oni towarzyszyć stronom w samej mediacji, ale kontakt z pełnomocnikiem w czasie takiej mediacji o podział majątku jest wskazany. Doradca, z którym strona kontaktuje się podczas każdego etapu mediacji, pomoże jej ocenić czy rozwiązania wypracowane przez strony są dla tej osoby korzystne.

W mediacji przedsądowej o podział majątku strony mają więcej czasu na wypracowanie takiego porozumienia, jakie będzie dla nich najkorzystniejsze. Jeśli sąd kieruje sprawę o podział majątku do mediacji, to strony jak i mediator są zobligowani do pilnowania terminu, który jest wyznaczany przez sąd. Najczęściej jest to okres trzech miesięcy, na wniosek stron ten termin sąd może przedłużyć o kolejne trzy miesiące. W przypadku mediacji przedsądowej nie ma takich terminów. To od zainteresowanych stron zależy, jak długo mediacja będzie trwała, o czym chcemy rozmawiać w pierwszej kolejności. Czasem zdarza się tak, że składników majątku wspólnego jest dużo. Spory tego typu są bardzo trudne i bardzo obciążające każdą ze stron, stąd tak ważne jest, aby dać sobie czas, żeby przede wszystkim o tych kwestiach porozmawiać maksymalnie na spokojnie, wysłuchać się nawzajem. Podstawą mediacji jest więc komunikacja. Po tym czasie przychodzi dopiero moment sformalizowania ugody, spisania wszystkich wspólnych ustaleń.

Rola mediatora

Kodeks postępowania cywilnego nie wskazuje, w jaki sposób mediator ma pracować, ale każdy z mediatorów ma swój warsztat pracy i procedury, które pomagają osiągnąć porozumienie przez strony. Kluczową zasadą, w oparciu o którą każdy mediator pracuje ze stronami jest to, że nie podsuwa on stronom gotowych rozwiązań i nie wpływa na żadną z nich. To osoby bezpośrednio zaangażowane w spór przedstawiają swoje propozycje i druga strona może je zaakceptować, ewentualnie dokonać zmian lub odrzucić. To strony wypracowują wspólne rozwiązanie, które będzie przez wszystkich akceptowalne i które pozwoli im „pójść do przodu”. Mediator na każdym etapie pozostaje osobą niezaangażowaną w spór i neutralną. Nie faworyzując i nie forsując gotowych rozwiązań, strzeże równości każdej ze stron i zapewnia poczucie bezpieczeństwa.

Prawne zatwierdzenie porozumienia

W sytuacji pozytywnego wypracowania porozumienia przez strony postępowanie mediacyjne kończy się spisaniem ugody mediacyjnej, która następnie jest zatwierdzana przez sąd bądź wdrożona w życie na podstawie zawartego aktu notarialnego (jeśli przedmiotem podziału była nieruchomość).

Zalety podziału majątku w drodze mediacji:

- zazwyczaj niższe koszty,
- oszczędność czasu,
- wspólne, zgodne z wolą stron wypracowane porozumienie, które zarazem jest dostosowane do ich potrzeb oraz sytuacji życiowej,
- wsparcie i zapewnienie bezpieczeństwa i równowagi stron przez mediatora,
- minimalne koszty psychologiczne związane z przeprowadzeniem podziału majątku na drodze sądowej.

Koszty mediacji

Koszty postępowania mediacyjnego różnią się, w zależności od tego, czy mediacja jest prowadzona na podstawie decyzji sądu czy też w trybie pozasądowym:

- a) w mediacjach prywatnych, na wniosek stron, koszt mediacji, jako usługi ustala sam mediator na warunkach wolnorynkowych;
- b) w sytuacji, kiedy strony zostaną skierowane na mediację przez sąd, koszt będzie określony ogólnie w ustawie. W sprawach o prawa majątkowe (do takiego rodzaju spraw należy podział majątku wspólnego po rozwodzie) wynagrodzenie mediatora wynosi 1% wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 150,00 złotych i nie więcej niż 2.000,00 złotych za całość postępowania mediacyjnego.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut
Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa
Obywatelskiego ze środków Programu
Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
NOWEFIO na lata 2021-2030

